Har familjen råd med bil?

Kvar till sparande - Augusti 2024

Rapporten är baserad på beräkningar av Swedbank och Sparbankerna

Innehåll

Kontakt **1**
Har familjen råd med bil? **2**
Vad kostar det att ha bil? 2
Kvar till sparande och övrig konsumtion 4
Många hushåll har inte råd med bil 4
Sammanfattning 5
Kvar till sparande och övrig konsumtion med bil – december 2024 6
Potentiell sparkvot med bil – december 2024 7
Förändrat sparutrymme med bil mellan 2023 och 2024 8
Källor **9**

Kontakt

Arturo Arques
Swedbanks och Sparbankernas Privatekonom
Mejl: arturo.arques@swedbank.se
Telefon: +46 8 585 907 45

Peter Witthoff
Datainsamling och analys
Mejl: peter.witthoff@swedbank.se
Telefon: +46 8 585 927 60

Har familjen råd med bil?

För många familjer är bilen en nödvändig levnadskostnad och en av de största utgifterna. Den här rapporten visar hur mycket pengar hushållen har kvar varje månad efter att boende, rimliga levnadskostnader, inklusive bil, är betalda.

Analysen utgår ifrån fem typhushåll i olika delar av landet där hushållens disponibla inkomst sätts i relation till rimliga levnadskostnader inklusive bil samt kostnader för boende och vad som därefter återstår till potentiellt sparande och övrig konsumtion.

Typhushållen består av familjer med två vuxna med två barn, två vuxna utan barn, en vuxen med två barn, en vuxen utan barn samt slutligen ett hushåll med en ung person utan barn som ska köpa sin första bostad.

Vad kostar det att ha bil?

Drivmedelskostnaden är inte den enda kostnaden för att äga och köra en bil. Hur stor den totala kostnaden blir beror på vilken bil man väljer, hur gammal bilen är och hur många mil som bilen körs varje år. På vissa orter finns kostnader kopplade till var man kör (infrastrukturavgifter och trängselskatter) och när bilen står stilla kan det finnas kostnader för parkering. Till detta kommer en finansieringskostnad om man tar ett lån för att köpa bilen.

Vi har i samråd med Marcus Engström på Teknikens Värld och Markus Carlsson på bilpriser.se kommit fram vilka biltyper som är lämpliga/troliga för de olika familjetyperna

- **Sammanboende med barn** i småhus eller bostadsrätt kör en tre år gammal Volvo V60. Familjen behåller sin bil i sex år innan de byter bil.
- **Sammanboende utan barn** i småhus eller bostadsrätt kör en tre år gammal VW Passat Sportkombi. Familjen behåller sin bil i åtta år innan de byter bil.
- **Ensamstående med barn** i bostadsrätt kör en tre år gammal VW Golf 1.5Si. Familjen behåller sin bil i åtta år innan de byter bil.
- **Ensamstående utan barn** och **Ung utan barn** i bostadsrätt kör en tre år gammal Renault Clio. Familjerna behåller sina bilar i tio år innan de byter ut dem.

Vi har därefter gjort beräkningar av vad den totala bilkostnaden är för våra typhushåll. Bilden på nästa sida visar hur de olika kostnaderna för bil ser ut på Sverigenivå.

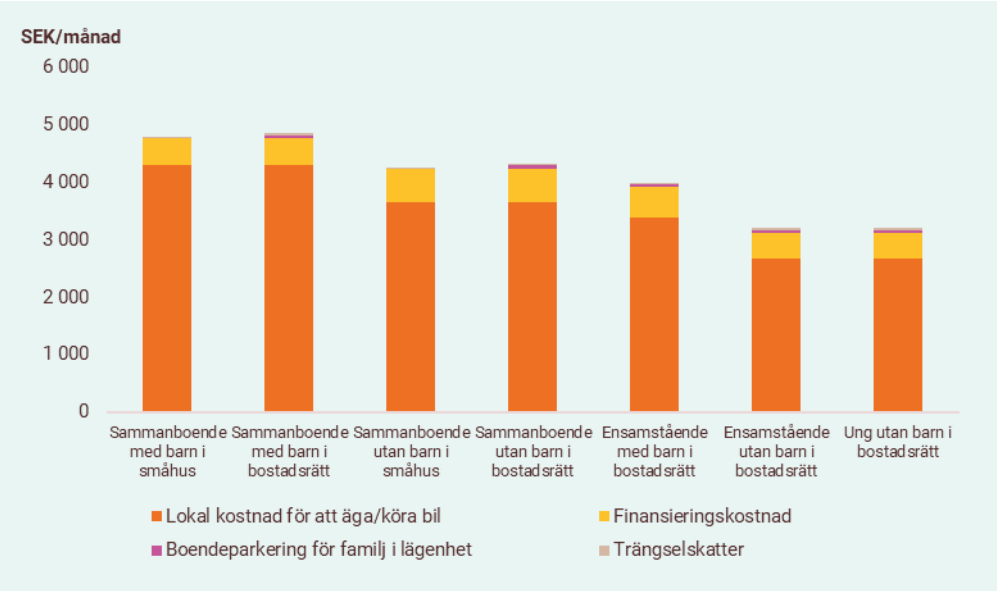

Diagram 1: Total månadskostnad för bil, olika typhushåll och regioner 2024.

Sammanboende med barn i bostadsrätt i Stockholm stad har den högsta kostnaden, dels för att de har en dyrare bil jämfört med övriga typhushåll, dels för att de behöver betala både boendeparkering och trängselskatter.

Ensamstående utan barn och **Ung utan barn** som bor i kommuner med färre än 75 000 invånare har den lägsta totala bilkostnaden. Det beror på att de har en billigare bil jämfört med övriga typhushåll och de i många kommuner slipper både boendeparkering och broavgifter.

Månadskostnad för bil	Volvo V60 Sammanboende med barn		VW Passat Sportcombi Sammanboende utan barn		VW Golf 1.5Si Ensamstående med barn	Renault Clio Ensamstående utan barn	Ung utan barn
Regioner	i småhus	i bostadsrätt	i småhus	i bostadsrätt	i bostadsrätt	i bostadsrätt	i bostadsrätt
Stockholm	5 860	6 010	5 038	5 188	5 166	3 262	3 262
varav Stockholm stad	5 860	6 621	5 038	5 799	5 777	3 873	3 873
Göteborg	5 816	5 937	4 999	5 119	5 097	3 191	3 191
varav Göteborg stad	5 817	6 359	5 000	5 542	5 520	3 614	3 614
Malmö	5 648	5 778	4 828	4 958	4 936	3 031	3 031
varav Malmö stad	5 648	6 258	4 828	5 438	5 416	3 511	3 511
>75000	5 660	6 054	4 838	5 232	5 210	3 306	3 306
<75000	5 638	5 653	4 816	4 831	4 809	2 906	2 906
Sverige totalt	5 667	5 727	4 846	4 905	4 883	2 979	2 979

Tabell 1: Total månadskostnad för bil, olika bilmodeller, typhushåll och regioner 2024.

Kvar till sparande och övrig konsumtion

För att bedöma om ett hushåll har råd med en bil eller ej har vi inkluderat bilkostnaderna med beräkningarna i rapporten Kvar till sparande och beräknat hur mycket av den disponibla inkomsten som blir kvar till sparande och övrig konsumtion när rimliga levnadskostnader, boendekostnader och kostnaderna för bil är betalda.

I vår rapport antar vi att inflationen under 2024 landar på 1,9 procent och bolåneräntorna på 3,65 procent i december 2024. Vi antar att räntan[1] för att finansiera bilköp kommer att ligga på 7,44%.

	Sammanboende med barn:		Sammanboende utan barn:		Ensamstående i bostadsrätt:		Ung utan barn
Regioner	i småhus	i bostadsrätt	i småhus	i bostadsrätt	med barn	utan barn	i bostadsrätt
Stockholm	17 034	21 556	18 337	24 634	-3 497	148	-444
varav Stockholm stad	12 384	14 974	13 948	19 189	-8 707	-3 958	-3 343
Göteborg	12 506	17 323	14 438	20 981	-3 939	-274	-1 140
varav Göteborg stad	6 470	11 839	9 386	16 243	-6 108	-1 971	-2 528
Malmö	11 566	18 181	14 101	21 770	-2 162	1 032	-246
varav Malmö stad	2 736	11 189	6 346	15 743	-3 258	83	-1 078
>75000	11 238	16 812	14 121	20 565	-2 097	1 018	-421
<75000	14 138	18 117	16 943	21 720	758	3 284	1 314
Sverige totalt	13 809	16 328	16 218	20 201	-2 366	888	-285

Tabell 2: Utrymme för sparande och övrig konsumtion för olika typhushåll och regioner i december 2024 om familjen har en bil.

Många hushåll har inte råd med bil

Swedbank rekommenderar att man sparar minst tio procent av sin disponibla inkomst efter skatt och att man har en sparbuffert på minst två månadslöner. Detta sparande tillsammans med arbetslöshetsförsäkring, och vid behov inkomstförsäkring, gör det möjligt för en familj att bo kvar i sin befintliga bostad i tolv månader i händelse av arbetslöshet eller långvarig sjukdom. Med ett sådant sparande och den typen av utgifter är det ännu färre hushåll som har råd med bil.

	Sammanboende med barn:		Sammanboende utan barn:		Ensamstående i bostadsrätt:		Ung utan barn
Regioner	i småhus	i bostadsrätt	i småhus	i bostadsrätt	med barn	utan barn	i bostadsrätt
Stockholm	21%	27%	27%	36%	-9%	1%	-2%
varav Stockholm stad	16%	19%	21%	28%	-23%	-14%	-14%
Göteborg	17%	24%	23%	34%	-12%	-1%	-6%
varav Göteborg stad	9%	17%	16%	28%	-19%	-8%	-13%
Malmö	17%	26%	24%	37%	-7%	4%	-1%
varav Malmö stad	4%	18%	12%	29%	-10%	0%	-5%
>75000	17%	25%	25%	36%	-7%	4%	-2%
<75000	22%	28%	31%	39%	2%	14%	7%
Sverige totalt	20%	24%	28%	35%	-7%	4%	-1%

Tabell 3: Prognos på potentiell sparkvot för olika typhushåll och regioner i december 2024 om familjen har en bil.

[1] Då SCB inte har en ränta specifikt för billån har vi använt genomsnittet av konsumtionslån och övriga lån i tabell: ”8.2 Utlåningsräntor till hushåll, fördelat på ändamål” i SCB:s Finansmarknadsstatistik. Vi har sedan gjort ett antagande för detta snitt för december 2024.

Bland **Ensamstående med barn** och **Ung utan barn** är det enligt våra beräkningar endast familjer som bor i Sandviken som når upp till en potentiell sparkvot på tio procent om de har bil (se tabell på sida 7 för sparkvoter i olika kommuner). Utan ett sparande på tio procent av disponibel inkomst ökar kretsen som har råd med bil. Bland **Ensamstående med barn** och **Unga utan barn** får hushåll i kommuner med färre än 75 000 invånare råd med bil om du slopar helt eller delvis ett månadssparande på tio procent av disponibel inkomst.

Sammanfattning

För många familjer är bilen en nödvändig levnadskostnad och en av de största utgifterna. Det gäller inte minst i många mindre kommuner med gles bebyggelse och långa avstånd mellan hem och arbetsplats. I vissa kommuner, inte minst i storstäderna Stockholm, Göteborg och Malmö, är de kollektiva transporterna väl utvecklade och gör det därmed fullt möjligt för många familjer att avstå från att ha en egen bil. Behovet av egen bil är dock komplex och beror inte bara på var du bor och hur välutvecklad alternativen med kollektiva färdmedel är. Familjens storlek, sammansättning, arbetstider och fritidsintressen är andra exempel som styr hushållens behov av bil.

Ensamstående med barn i Stockholm stad har enligt våra beräkningar inte råd med bil även om man avstår från ett rimligt månadssparande eller minskar sina levnadskostnader. För **Ensamstående med barn** och **Ensamstående utan barn** samt **Unga i bostadsrätt** ser det svårt ut att ha råd med en egen bil. För att ha råd med bil krävs att de endast accepterar nödvändiga levnadskostnader och slopar sparandet helt eller delvis. Något som sällan eller aldrig är långsiktigt hållbart. Baksidan är också att ett sådant hushåll blir väldigt ekonomiskt utsatt inte minst i händelse av oförutsedda utgifter, hög inflation och stigande bolåneräntor.

Kvar till sparande och övrig konsumtion med bil – december 2024

	Sammanboende med barn:		Sammanboende utan barn:		Ensamstående i bostadsrätt:		Ung utan barn
Kommuner	i småhus	i bostadsrätt	i småhus	i bostadsrätt	med barn	utan barn	i bostadsrätt
Borlänge	12 503	17 879	15 432	21 568	1 035	3 537	1 605
Borås	11 339	17 091	14 149	20 771	-983	1 878	185
Enköping	13 240	18 322	15 835	21 834	-104	2 539	731
Eskilstuna	12 124	16 630	15 026	20 429	-641	2 136	321
Falkenberg	11 633	16 700	14 556	20 539	-142	2 598	844
Falun	11 565	17 902	14 342	21 595	-1 225	1 814	423
Gotland	7 289	12 320	10 724	16 812	-3 596	-69	-1 188
Gävle	13 619	17 752	16 279	21 382	-1 008	1 857	140
Halmstad	11 181	15 636	14 024	19 627	-2 866	505	-751
Helsingborg	11 745	17 715	14 404	21 317	-287	2 381	649
Hässleholm	14 153	16 609	17 048	20 440	475	3 077	1 116
Jönköping	11 058	16 745	13 887	20 550	-2 594	696	-655
Kalmar	11 192	16 451	14 177	20 335	-2 070	1 127	-349
Karlskrona	16 935	17 658	19 399	21 361	-1 450	1 609	97
Karlstad	10 603	15 527	13 473	19 377	-3 449	-98	-1 307
Kristianstad	13 819	17 209	16 577	20 927	-369	2 393	569
Landskrona	12 160	16 658	14 962	20 444	-620	2 174	464
Lidköping	14 521	19 727	17 133	23 037	960	3 399	1 325
Linköping	11 424	18 318	13 988	21 856	-2 712	560	-791
Luleå	13 743	18 902	16 276	22 302	-1 332	1 542	-130
Norrköping	9 292	15 954	12 349	19 854	-1 516	1 498	-68
Nyköping	11 751	19 703	14 570	23 080	1 600	3 899	1 768
Piteå	15 152	19 564	17 689	22 949	1 012	3 471	1 447
Sandviken	15 745	19 487	18 433	22 927	3 327	5 281	2 900
Skellefteå	13 549	17 365	16 253	21 084	-353	2 436	852
Skövde	12 847	18 503	15 448	21 956	451	2 942	1 001
Sundsvall	14 563	20 688	17 041	23 859	1 018	3 395	1 447
Trollhättan	13 032	17 242	15 718	20 929	-619	2 200	526
Uddevalla	12 319	18 756	15 044	22 187	58	2 669	779
Umeå	7 738	13 515	10 869	17 718	-5 687	-1 782	-2 503
Uppsala	10 554	15 794	13 169	19 683	-4 447	-771	-1 717
Varberg	13 352	17 805	15 769	21 521	-1 707	1 462	192
Vänersborg	13 101	16 954	15 961	20 646	202	2 774	799
Västervik	11 107	15 706	14 329	19 595	123	2 704	675
Västerås	13 006	20 613	15 463	23 823	501	3 008	1 101
Växjö	13 762	17 972	16 371	21 552	-2 428	741	-770
Ängelholm	14 066	20 205	16 434	23 452	60	2 669	866
Örebro	10 089	16 188	13 065	20 065	-2 634	634	-760
Örnsköldsvik	17 270	18 844	19 747	22 345	624	3 183	1 357
Östersund	11 258	17 313	14 233	21 062	-846	2 079	380
Stockholm	12 384	14 974	13 948	19 189	-8 707	-3 958	-3 343
Göteborg	6 470	11 839	9 386	16 243	-6 108	-1 971	-2 528
Malmö	2 736	11 189	6 346	15 743	-3 258	83	-1 078

Tabell 4: Kvar till sparande och övrig konsumtion för olika typhushåll i december 2024 (prognos) om familjen har en bil.

Potentiell sparkvot med bil – december 2024

	Sammanboende med barn:		Sammanboende utan barn:		Ensamstående i bostadsrätt:		Ung utan barn
Kommuner	i småhus	i bostadsrätt	i småhus	i bostadsrätt	med barn	utan barn	i bostadsrätt
Borlänge	20%	28%	28%	40%	3%	15%	8%
Borås	17%	26%	25%	37%	-3%	8%	1%
Enköping	20%	27%	28%	38%	-0%	10%	4%
Eskilstuna	19%	26%	27%	37%	-2%	9%	2%
Falkenberg	18%	26%	26%	37%	-0%	11%	4%
Falun	17%	27%	25%	38%	-4%	8%	2%
Gotland	12%	20%	20%	31%	-12%	-0%	-6%
Gävle	21%	27%	29%	38%	-3%	8%	1%
Halmstad	17%	24%	25%	35%	-9%	2%	-4%
Helsingborg	17%	26%	25%	37%	-1%	9%	3%
Hässleholm	22%	26%	32%	38%	2%	13%	6%
Jönköping	17%	25%	25%	36%	-8%	3%	-3%
Kalmar	17%	26%	26%	37%	-7%	5%	-2%
Karlskrona	25%	27%	34%	38%	-5%	7%	1%
Karlstad	16%	24%	24%	35%	-12%	-0%	-7%
Kristianstad	21%	27%	30%	38%	-1%	10%	3%
Landskrona	19%	26%	27%	37%	-2%	9%	2%
Lidköping	22%	30%	30%	41%	3%	14%	7%
Linköping	17%	27%	24%	37%	-9%	2%	-4%
Luleå	20%	28%	28%	39%	-4%	6%	-1%
Norrköping	14%	25%	22%	36%	-5%	6%	-0%
Nyköping	18%	30%	26%	41%	5%	16%	9%
Piteå	23%	30%	31%	41%	3%	14%	7%
Sandviken	24%	30%	33%	41%	10%	21%	14%
Skellefteå	21%	27%	29%	38%	-1%	10%	4%
Skövde	19%	28%	27%	39%	1%	12%	5%
Sundsvall	22%	31%	30%	42%	3%	14%	7%
Trollhättan	20%	26%	28%	37%	-2%	9%	3%
Uddevalla	19%	28%	27%	39%	0%	11%	4%
Umeå	12%	21%	20%	32%	-20%	-8%	-14%
Uppsala	15%	23%	23%	34%	-14%	-3%	-9%
Varberg	19%	26%	27%	36%	-5%	6%	1%
Vänersborg	20%	26%	29%	38%	1%	12%	4%
Västervik	18%	26%	27%	37%	0%	12%	4%
Västerås	19%	30%	26%	41%	2%	12%	5%
Växjö	21%	27%	29%	38%	-8%	3%	-4%
Ängelholm	20%	29%	28%	40%	0%	11%	4%
Örebro	15%	25%	24%	36%	-9%	3%	-4%
Örnsköldsvik	26%	29%	35%	40%	2%	13%	7%
Östersund	18%	27%	26%	39%	-3%	9%	2%
Stockholm	16%	19%	21%	28%	-23%	-14%	-14%
Göteborg	9%	17%	16%	28%	-19%	-8%	-13%
Malmö	4%	18%	12%	29%	-10%	0%	-5%

Tabell 5: Potentiell sparkvot för olika typhushåll i december 2024 (prognos) om familjen har en bil.

Förändrat sparutrymme med bil mellan 2023 och 2024

	Sammanboende med barn:		Sammanboende utan barn:		Ensamstående i bostadsrätt:		Ung utan barn
Kommuner	i småhus	i bostadsrätt	i småhus	i bostadsrätt	med barn	utan barn	i bostadsrätt
Borlänge	2 153	1 145	2 240	1 272	-174	727	650
Borås	1 693	1 255	1 798	1 352	-439	451	235
Enköping	3 148	2 152	3 158	2 113	418	1 134	756
Eskilstuna	2 584	1 557	2 644	1 615	161	984	701
Falkenberg	2 679	2 174	2 739	2 136	663	1 365	966
Falun	1 649	2 097	1 759	2 079	519	1 254	1 018
Gotland	1 173	3 177	1 357	3 009	1 476	1 974	1 367
Gävle	2 839	1 294	2 884	1 396	-168	719	495
Halmstad	1 985	1 244	2 082	1 348	-161	737	524
Helsingborg	4 395	2 286	4 338	2 231	571	1 259	850
Hässleholm	1 956	1 323	2 062	1 417	-155	709	465
Jönköping	1 841	1 775	1 938	1 796	195	996	692
Kalmar	1 710	2 133	1 826	2 105	616	1 340	957
Karlskrona	3 068	1 751	3 096	1 782	214	1 017	711
Karlstad	2 975	3 097	3 005	2 917	966	1 504	1 085
Kristianstad	3 842	1 488	3 827	1 556	-68	774	508
Landskrona	3 161	1 770	3 185	1 795	169	954	636
Lidköping	3 133	921	3 152	1 070	-719	239	90
Linköping	2 377	2 100	2 435	2 075	343	1 091	735
Luleå	2 099	1 483	2 201	1 565	-181	685	426
Norrköping	2 013	1 613	2 107	1 662	59	876	588
Nyköping	574	1 197	754	1 311	-142	756	549
Piteå	521	1 364	720	1 465	-215	661	416
Sandviken	1 904	828	2 013	1 003	-443	512	363
Skellefteå	1 056	1 461	1 219	1 547	-106	748	609
Skövde	1 851	1 766	1 942	1 785	-12	775	465
Sundsvall	180	1 054	395	1 199	-461	483	426
Trollhättan	1 426	1 855	1 547	1 862	58	830	503
Uddevalla	2 472	1 927	2 531	1 923	97	859	521
Umeå	2 348	1 794	2 436	1 826	88	892	697
Uppsala	3 628	2 658	3 604	2 542	768	1 384	924
Varberg	2 451	2 052	2 507	2 034	467	1 221	870
Vänersborg	1 627	1 353	1 743	1 436	-312	548	302
Västervik	578	691	768	879	-707	273	139
Västerås	2 574	1 903	2 620	1 909	353	1 128	804
Växjö	777	2 029	939	2 012	443	1 200	849
Ängelholm	1 661	1 344	1 766	1 434	-257	630	413
Örebro	2 124	1 861	2 209	1 873	334	1 113	784
Örnsköldsvik	1 447	1 070	1 590	1 213	-409	524	454
Östersund	4 709	1 600	4 657	1 662	96	928	640
Stockholm	6 277	4 672	6 061	4 257	2 305	2 571	1 771
Göteborg	4 379	3 239	4 310	3 033	1 189	1 683	1 079
Malmö	3 451	1 854	3 455	1 864	304	1 055	704

Tabell 6: Förändrat sparutrymme för olika typhushåll mellan 2023 och 2024 (prognos) om familjen inte har en bil.

Källor

bilpriser.se

Kommunernas hemsidor

Länstrafikens hemsida för respektive län

Riksförbundet M Sverige

Skatteverket

Statistiska Central Byrån

Swedbank Boindex

Swedbank Kvar till sparande

Teknikens Värld

Trafikanalys

Transportstyrelsen